

Erkki Tuomioja

Puhe kansainvälisen Palestiina solidaarisuuspäivän tilaisuudessa 29.11. 2025 Arbis Helsinki

Väkivallan ja koston kierre Lähi-idässä ei suinkaan alkanut kaksi vuotta sitten lokakuussa Hamasin hallitsemastaan Gazasta tekemällä tuhoisalla terrori-iskulla. Vaikka isku yllätti Israelin armeijan ja turvallisuusviranomaiset, oli väkivaltainen purkaus täysin ennustettavissa ollut seuraus vuosikymmeniä jatkuneesta palestiinalaisten alistamisesta, heidän elinmahdollisuuksiensa rajoittamisesta ja jatkuvasta systemaattisesta Israelin laittomien siirtokuntien laajentamisesta palestiinalaisilta ryöstetyille maalle.

Gazaan on nyt saatu YK:n turvallisuusneuvostonkin siunaama rauhansopimus. Se saatiin aikaiseksi vasta sen jälkeen kun 72 000 ihmistä on surmattu, joista yli 70 000 palestiinalaisten puolella, heistä yli neljäsosa lapsia ja kaikkiaan 80 % siviiliväestöä.

Niin tervetullut ja toivottu kuin tappamisen lopettanut ja panttivangit vapauttanut sopimus onkin, ei se ole kuitenkaan vielä minkäänlainen tae siitä, että se johtaisi kestävään ja oikeudenmukaiseen rauhantilaan alueella. Aseleposopimuksenakin se on jäänyt pitkälti vain paperille, sillä tappaminen on jatkunut niin Gazassa kuin Länsirannallakin Israelin armeijan rajuilla iskuilla, siirtokuntalaisten väkivallalla ja Hamasin tekemillä summittaisille teloituksilla.

”They made a desert and called it peace”. This saying dates from the time of the Roman conquest of Britain, but it is much more applicable to the situation in Gaza today where over 90 % of the buildings have been destroyed and over 10 % of the population have been killed or injured, and those still alive continuing to live under the threat of famine and bombs.

It is important to know the history of Zionism and how state of Israel was founded and how the Jewish state today is hostage to the so-called revisionist tendency of the extreme Zionists who want to expel all Arabs and non-jews from historic Palestine. They are pushing for the formal the annexation the whole of the West Bank. Meanwhile the IDF is turning a blind eye if not directly encouraging the daily settler violence aiming at expelling the Palestinians.

This has of course strengthened extremism among Palestinians wanting to drive all the Jews to the sea and resorting to terrorism as a form of resistance. This also plays into the hand of those political leaders in Israel who do not want to recognize any Palestinians as partners in a negotiated solution to the conflict.

On tärkeätä tuntee sionismin historia ja se, miten Israelin valtio perustettiin ja miten sitä on laajennettu ja miten juutalaisvaltion on tosiasiaa kaapannut äärisionistisen ns. revisionistisen suuntaus, joka haluaa karkottaa kaikki arabit historiallisen Palestiinan alueelta. Äärisionistit ovat Knessetissä ajaneet läpi koko Länsirannan virallista liittämistä Israeliin. Tätä odotettaessa Israelin armeija seuraa katseellaan ja suojelee siirtokuntalaisten palestiinalaisten karkottamiseen tähtäävä päivittäistä väkivaltaa.

Vastaavasti tämä israelilaisten politiikka on tietenkin vahvistanut kaikkien juutalaisten mereen ajamista havittelevaa ja terrorismiin turvautuvaa ääriajattelua palestiinalaisten keskuudessa. Sekin on myös sopinut hyvin sellaiselle poliittisille johtajille Israelissa, jotka eivät halua tietääkään mistään väkivallasta pidätyivistä palestiinalaisista, joiden kanssa pitäisi päästä myös heidän oikeutensa tunnustavaan neuvotteluratkaisuun.

Kansainvälinen yhteisö on vuoden 1993 Oslon sopimuksesta alkaen nähnyt ns. kahden valtion mallin ratkaisuksi konfliktiin. Siinä suvereeni palestiinalaisvaltio pääkaupunkinaan Jerusalem perustetaan Israelin 1967 sodan jälkeen miehittämille palestiinalaisalueille. Tätä olemme maailmalla mantranomaisesti toistaneet konfliktinratkaisuna, minä mukaan lukien. Samalla olemme jo monen vuosikymmenen ajan voineet seurata miten Israelin jatkunut laittomien siirtokuntien laajentaminen ja muut toimet ovat koko ajan tehneet tämän jokseenkin mahdottomaksi. Se on tietysti ollut niiden Israelilaispoliitikkojen tarkoituskin, joista kukaan maan nykyhallituksessa ei vaivaudu esittämään edes muodollista tukea palestiinalaisvaltion perustamiselle, vaikka se on tavoitteena mainittu nyt myös YK:n vahvistamassa rauhansuunnitelmassa.

Mutta samassa suhteessa on myös palestiinalaisten usko ja tuki kahden valtion mallille hiipunut. Kiitettävä yritys sen hengissä pitämiseksi on vastikään julkaistu nk. Berliinin aloite, jonka ovat tehneet samat israelilaiset ja palestiinalaiset tahot, jotka ovat ns. Geneven aloitteen nimissä koettaneet pitää kahden valtion mallia hengissä osoittamalla, miten se käytännössä voisi edelleen olla mahdollinen.

Aloitteen realistisuutta ja riittävyttä voi epäillä mutta on kuitenkin kiitettävä kaikkia aitoja osapuolirajat ylittäviä pyrkimyksiä kestävän ja oikeudenmukaisen rauhan saavuttamiseksi vaikka niissä olisi osallisen vielä vain molempien kansakuntien vähemmistöä edustavat toimijat.

What then would be the alternative to the two-state solution? Many may think that it is cleansing either the Palestinians or the Jews from the whole region. Such an extreme solution has even gained ground in both communities. Such a solution is naturally unacceptable in any conditions, but neither is it realistically implementable, and aiming at it will only cause growing destruction and suffering.

All ethnic, religious and other groups in the region have the right to live in peace and security. If a viable two-state solution cannot be brought about it will mean the continuation of the present ever hardening apartheid-regime.

The other alternative is of course to set up a unitary secular state for the whole of Israel and Palestine in which all peoples have equal and secure democratic, social, cultural and religious rights and obligations.

If there is no credible and quick process towards the implementation of a viable and just two-state solution it will leave a unitary and secular state as the only acceptable and best solution for guaranteeing the human rights of all people in the region.

Mikä olisi sitten vaihtoehto kahden valtion mallille? Monien mielissä se on jommankumman väestöryhmän puhdistaminen kokonaan alueelta, juutalaisten tai palestiinalaisten karkottaminen. Molemmissa väestöryhmissä on jopa kasvavaa kannatusta tällaiselle ääritavoitteelle. Se ei ole tietenkään missään olosuhteissa hyväksyttävä, eikä myöskään reaalisesti toteuttavissa, mutta sen tavoittelemisen aiheuttaa kasvavaa tuhoa ja kärsimystä.

Kaikilla väestöryhmillä alueella täytyy olla oikeus elää rauhassa ja turvallisesti. Jos kahta valtiota ei saada synnytettyä jatkuu nykyinen koko ajan synkistyvän apartheid-valtion vahvistaminen.

Toinen vaihtoehto olisi tietenkin koko alueelle sellaisen sekulaarin yhtenäisyysvaltion muodostaminen, jossa kaikilla väestöryhmillä on yhtäläiset ja turvatut demokraattiset, sosiaaliset, sivistykselliset ja kulttuuriset oikeudet ja velvollisuudet.

Ellei kahden valtion mallin toteuttamiseen nopealla aikataululla uskottavasti ryhdytä jää tämä ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta paras malli ainoaksi mahdolliseksi.

Utopiaako? Siltähän myös Etelä-Afrikan apartheid-järjestelmän purkaminen näytti vielä vain muutama vuosi ennen kuin se kuitenkin tapahtui. Apartheidin purkamisen seurauksena Etelä-Afrikassa on nyt Afrikan demokraattisin ja ihmisoikeuksiin sitoutunein perustuslaki. Kuten tiedämme ei Etelä-Afrikka suinkaan ole kyennyt kaikkiin apartheidin purkamiseen liittyneisiin toiveisiin vastaamaan ja maalla on suuria ongelmia voitettavanaan. Ne eivät kuitenkaan ole maan nykyisen perustuslain tuottamia vaan seurausta siitä kaikesta, mitä vuosikymmenien ajan ennen apartheidin purkamista tapahtui.

Apartheidin rauhanomainen purkaminen Etelä-Afrikassa ei perustunut vain tai edes ensi sijassa valkoisen valtaväestön omaehtoiseen kääntymykseen eikä vain värillisen väestön vastarintaan. Se edellytti myös sitä, että koko kansainvälinen yhteisö teki selväksi, ettei se enää tulisi jatkamaan normaalia diplomaattista, taloudellista ja kaupallista kanssakäymistä apartheid-valtion kanssa.

Sama tulee tehdä myös Israelin suhteen. Sen vuosikymmeniä jatkunutta laitonta miehityspolitiikkaa, sotarikoksia, palestiinalaisten päivittäistä nöyryyttämistä ja heidän oikeuksiensa polkemista ja nyt jo kansanmurhaksi katsottavia toimia on katsottu länessä vain läpi sormien, jatkettu aseysteistyötä ja kaupankäyntiä ja enintään annettu merkityksetöntä suusanallista tukea kahden valtion mallin toteuttamiselle.

Monet Euroopan maat Suomi mukaan luettuna eivät ole vielä edes tunnustaneet Palestiinan valtiota. Se ei toki vielä muuta yhtään asiaa paremmaksi itse alueella asuville palestiinalaisille, mutta on kuitenkin välttämätön toimi jotta tuki kahden valtion mallille säilyisi uskottavana.

Palestiinan tunnistaminen on kuitenkin täysin riittämätön askel eikä poista tarvetta kohdistaa Israeliin samanlaisia pakotteita joilla olemme reagoineet Venäjän laittomaan Krimin miehitykseen ja oikeudettomaan hyökkäyssotaan, rajat ylittäviin salamurhiin ja muihin ihmisoikeusrikkomuksiin. Myös se miten Hamas, Hitzbollah ja muut terroritekoihin syyllistyneet järjestöt on terroristeina asetettu pakotteiden kohteeksi antaa mallin siitä, miten samanlaisiin tekoihin syyllistynyttä Israelia tulee kohdella.

“The Israeli government is rapidly expanding its ethnic cleansing of Palestinians, making it abundantly clear that its intention is not simply to erase Palestinians in Gaza, but to erase all Palestinians from their land.

Right now, Palestinians in the West Bank are experiencing the highest rates of settler and state violence in recent history, all while the mainstream media continues to push Palestine out of the news. Just today, Israeli soldiers executed two Palestinians in Jenin who were surrendering with their hands in the air.

From the West Bank to Gaza, the Israeli government is committing genocide. We will not look away.

Stop Arming Israel.”

Tämä lopun englanninkielinen osio on peräisin Jewish Voice for Peace järjestön eilisestä kannanotosta, emmekä saa unohtaa että meillä kamppailussa Palestiinan vapauden puolesta on myös juutalaisia tukijoita. Tässä kamppailussa ei tule antaa mitään sijaa sen enempää anti-semitismille, islamofobialle kuin rasisimille missään muodossa.

Ja ennen kaikkea: nyt on pelastettava Palestiinan kansa sitä uhkaavalta etniseltä puhdistukselta. Suomikaan ei voi jatkaa business as usual kaupankäyntiä aina asekauppoja myöten rikoksiin ihmisyyttä vastaan syyllistyneen Israelin valtion kanssa. Suomen hallituksen on vihdoin herättävä puolustamaan palestiinalaisia ja tuomittava kaikki etnistä puhdistusta tarkoittavat puheet ja toimet.